



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 159/2019
12.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници из радног односа АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Немања Лукић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, чији је законски заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2277/18 од 05.09.2018. године, у седници одржаној 12.12.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2277/18 од 05.09.2018. године и Првог основног суда у Београду П1 875/16 од 07.03.2018. године, тако што се ОДБИЈАЈУ као неосновани тужбени захтеви тужиоца за утврђење да је у радном односу на неодређено време код послодавца Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, почев од ... године и да му по том основу припадају сва права и обавезе из радног односа и за исплату неисплаћених зарада за период јул месец 2013. године закључно са јулом месецом 2017. године, са законском затезном каматом и припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање, као и његов захтев за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој на име накнаде трошкова целог поступка исплати 33.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 875/16 од 07.03.2018. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе. Ставом другим изреке је утврђено да је тужилац у радном односу на неодређено време код тужене почев од 29.01.2010. године, те да му по том основу припадају сва права и обавезе из радног односа. Ставом трећим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу на име неисплаћених зарада исплати новчане износе за период почев од јула месеца 2013. године закључно са јулом месецом 2017. године, у конкретно назначеним новачним износима, са законском затезном каматом почев од 26. у наредном месецу па до коначне исплате, као и доприносе за обавезно социјално осигурање, за наведени временски период. Ставом четвртим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 210.242,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2277/18 од 05.09.2018. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена је наведена првостепена пресуда. Одбијени су захтеви обе парничне странке за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 404. став 1. ЗПП.

Тужилац је поднео одговор на ревизију, захтевајући накнаду трошкова састава овог одговора.

Испитујући дозвољеност изјављене ревизије, овај суд налази да је ревизија дозвољена на основу члана 441. ЗПП јер је у конкретном случају реч о спору о заснивању, постојању и престанку радног односа, па нема разлога за испитивање услова за дозвољеност на основу члана 404. став 1. ЗПП.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана, због погрешно примењеног материјалног права.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је од 2000. године обављао послове ... у ... коју је напустио након самопроглашења независности Косова 2008. године и запослио се код тужене – при Полицијској управи ... на радном месту ..., али није добио решење којим је засновао радни однос из безбедносних разлога. Иако је после извесног времена наставио да ради и у ..., од стране тужене му је редовно исплаћивана плата и уплаћивани доприноси за обавезно социјално осигурање све до јуна месеца 2013. године, односно последњи пут му је исплаћена зарада у мају месецу 2013. године. Читањем уверења Републичког фонда ПИО, утврђено је да је тужилац у овом Фонду одјављен са осигурања дана 31.05.2013. године. Тужена није донела решење о престанку радног односа тужиоца. На основу налаза и мишљења судског вештака финансијске струке утврђена је висина месечних зарада које би тужилац остварио у траженом периоду. Тужбу у овој правној ствари тужилац је поднео 14. априла 2016. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да у конкретној ситуацији када тужена није донела решење о престанку радног односа тужиоцу што је била у обавези да учини на основу чланова 175. и 185. Закона о раду, односно није доказала да је то учинила, а на њој је терет доказивања те чињенице; да је због тога у обавези да тужиоцу исплати изостале зараде за тражени период у утврђеној висини на основу члана 104. Закона о раду и члана 146. Закона о полицији („Сл. гласник РС“, бр.101/05...92/11).

Међутим, по становишту овога суда, тужена у ревизији основано указује на погрешну примену материјалног права и то члана 195. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.24/05...32/13), у то време важећег, којим је прописано да се судска заштита у радном спору може тражити у року од 90 дана од дана достављања решења, односно од сазнања за повреду права.

Без обзира на то што није примио решење о престанку радног односа, тужилац је за повреду свог права сазнао јуна месеца 2013. године, почев од када је тужена престала да му исплаћује зараду. Како је тужбу у овом радном спору поднео 14.04.2016. године; он је преклудирао у заштити свог радноправног статуса, због чега је овај суд преиначио нижестепене пресуде и одбио захтев тужиоца за утврђење да је код тужене у радном односу на неодређено време. Будући да од овог главног захтева – утврђења постојања радног односа, зависи судбина захтева за исплату накнаде штете у висини припадајућих плата и доприноса за социјално осигурање, као правних последица незаконитог престанка радног односа на основу члана 191. став 1. Закона о раду, то су и ови захтеви одбијени.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу члана 153. став 1, 154. став 2, 165. став 2, 163. став 2. а висина је одмерена на име тражених трошкова састава жалбе према важећој АТ. Трошкови првостепеног поступка, као ни трошкови састава ревизије нису досуђени, зато што их тужена није ни захтевала.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић